

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocații Țurcan Dorel și Gheorghiu Igor în numele inculpatului Ciripida Victor Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Militare din 30 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Ciripida Victor Andrei, născut la 15.11.1994, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 26/2, ap.603.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 16.03.2015 – 30.04.2015;*
2. *Instanța de apel: 20.05.2015 – 26.06.2015;*
3. *Instanța de recurs: 24.08.2015 – 24.02.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 30 aprilie 2015, Ciripida Victor Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 369 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (un) an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Ciripida Victor a fost încorporat la serviciul militar în termen la data de 14 mai 2014, de către Centrul militar al municipiului Chișinău și repartizat pentru satisfacerea serviciului militar în unitatea militară 1002, dislocată în mun. Chișinău, str. Tighina, nr. 34, unde deține funcția de furier al companiei 1 a batalionului 1 și gradul militar - soldat.

În aceeași unitate militară a efectuat serviciul militar și soldatul Slimovschi Andrian Andrei, care în raporturi de subordonare față de soldatul Ciripida Victor nu se afla.

La 29 decembrie 2014, în jurul orelor 11.00, soldatul Ciripida Victor, în timp ce se afla în dormitorul companiei 1 a batalionului 1 a unității militare 1002, dislocată pe str. Tighina 34, mun. Chișinău, a încălcat grav cerințele art. 26 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”; art. art. 14, 15, 19, 94 al Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova; art. 5 al Regulamentului Disciplinei Militare, care-l obligă să se conducă de cerințele stabilite de legislația în vigoare și de regulamentele militare; să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să prețuiască onoarea unității militare, să păstreze demnitatea gradului și uniformei militare pe care o poartă, să fie disciplinat și vigilent, să prețuiască camaraderia militară, să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor, să nu-și permită deprinderi dăunătoare; să ajute comandantii și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei; să servească în permanență drept exemplu de înaltă cultură, modestie și cumpătate, să păstreze cu sfințenie onoarea militară, să-și apere demnitatea și să stimeze demnitatea celorlalți, să ofere personal exemplul de educație, de atitudine sânguincioasă față de serviciu, precum și ritualurile militare; să manifeste grijă pentru consolidarea prieteniei dintre militari; să contribuie la menținerea și la restabilirea ordinii regulamentare; să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afara ei, să nu-și permită nici sie și nici altora să încalce ordinea publică, să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate - în loc de aceasta, soldatul Ciripida Victor a admis intenționat încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, dacă între ei nu există raporturi de subordonare, în următoarele circumstanțe.

La data de 29 decembrie 2014, în jurul orelor 11.00, soldatul Ciripida Victor Andrei, în timp ce se afla în dormitorul companiei 1 a batalionului 1 a unității militare 1002, dislocată pe str. Tighina 34, mun. Chișinău, l-a lovit intenționat pe militarul serviciului în termen al aceleiași unități militare, soldatul Slimovschi Andrian Andrei, aplicându-i o lovitură cu partea demontabilă a scaunului, în regiunea capului.

În rezultatul acțiunilor violente ale soldatului Ciripida Victor, părții vătămate Slimovschi Andrei i-au fost cauzate dureri fizice.

Acțiunile lui Ciripida Victor au fost încadrate în baza art.369 alin. (1) Cod penal cu indicii calificativi: *încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Ciripida Victor, de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii imputate, din motivul că fapta inculpatului, nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea solicitării sale a invocat lipsa faptei infracționale, deoarece reprezentantul învinuirii, în rechizitoriu nu definește, nu individualizează care

reguli statutare cu privire la relațiile dintre militari au fost încălcate de către soldatul Ciripida V., făcându-se doar trimitere la toate obligațiile soldatului prevăzute de art. 5 al Regulamentului Disciplinei Militare, când reieșind din circumstanțele cauzei este evidentă lipsa faptului cărorva leziuni corporale, sentimente de durere, frică, spaimă, sau violență în fapt, precum și consumarea unui incident dintre doi soldați (Ciripida V. și Slimovschi A.) în afara îndeplinirii de către ei a serviciului militar.

Mai mult decât atât, apelantul a menționat că aplicarea loviturii cu un obiect din lemn de către soldatul Ciripida V. soldatului Slimovschi A. a fost provocată de către ultimul, care i-a aplicat o lovitură peste fese lui Ciripida, când acesta dormea.

În opinia apărării, recunoașterea de către inculpatul Ciripida V. săvârșirea unei fapte, care contravine cerințelor regulamentului, citat mai sus, constatată și de către organul de anchetă, dar și de către instanța de judecată, nu poate fi calificată ca o infracțiune, deoarece în fond și în fapt n-a avut loc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului Ciripida Victor, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Ciripida Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (1) Cod penal.

Vinovăția acestuia, fiind dovedită pe deplin prin probele administrate la cauza penală, care au fost cercetate în cadrul ședințelor instanței de fond și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, precum sunt:

- declarațiile inculpatului Ciripida V. și a părții vătămate Slimovschi A., date în ședința de judecată în instanța de fond și ulterior, în instanța de apel;
- declarațiile martorilor Gojenițchi V. și Cortac V., date în ședința de judecată în instanța de fond;
- plîngerea soldatului Slimovschi A. din 14.01.2015, prin care solicită să fie atras la răspundere penală soldatul Ciripida V., care la 29.12.2014, în jurul orelor 11.00 i-a aplicat o lovitură cu scaunul în cap (f.d.2);
- caracteristica psihologică a militarului Ciripida Victor (f.d. 25);
- extrasul din procesul - verbal nr. 67 din 14.05.2014 al comisiei de recrutare - încorporare al CM al mun. Chișinău, conform căruia Ciripida Victor Andrei a fost recunoscut apt pentru serviciul militar combatant (f.d.44);
- procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Slimovschi Andrian și bănuitul Ciripida Victor din 04 martie 2015, prin care partea vătămată își menține declarațiile, afirmând că la 29.12.2014, aflându-se în dormitor, s-a apropiat de Ciripida V. pentru a-l trezi și i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feselor, iar soldatul Ciripida V., pe care l-a trezit din somn a luat ce a

avut la îndemână și l-a lovit cu partea de sus a scaunului în regiunea capului, fapt confirmat de către bănuitul Ciripida Victor (f.d.81-84);

– extrasul din ordinul comandantului u/m 1002 nr.103 din 03 iunie 2014, conform căruia soldatul Ciripida Victor a fost inclus în lista efectivului unității și la toate felurile de aprovizionare, începând cu 03.06.2014, fapt ce confirmă, că la situația din 29 decembrie 2014 Ciripida V. era militar în termen în u/m 1002 (f.d. 122);

– extrasul din ordinul comandantului u/m 1002 nr.125 din 03 iulie 2014, conform căruia soldatul Ciripida Victor Andrei a fost numit în funcție de furier de companie, compania 1, batalionul 1, fapt ce confirmă, că Ciripida V. la situația din 29.12.2014, nu era superior față de partea vătămată Slimovschi A. (f.d. 123);

– extrasul din ordinul comandantului u/m 1002 nr.5 din 14 ianuarie 2015, conform căruia soldatul Slimovschi Andrian Andrei a fost exclus din listele efectivului unității și de la toate felurile de aprovizionare de la 14.01.2015 și transferat pentru continuarea serviciului militar în termen în u/m 1001 (f.d. 124).

Instanța de apel a indicat că, în contextul evaluării activității cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, astfel, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind condamnarea inculpatului, deoarece acestea sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția inculpatului Ciripida Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (1) Cod penal este dovedită în cadrul procesului penal, fapta acestuia întrunind elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a relevat că, susținerile apărătorului, precum că, inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea acestuia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță, relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpat.

Astfel, versiunea inculpatului, precum că el se afla într-o stare de somnolență și nu și-a dat seama că l-a lovit pe Slimovschi A. involuntar, a fost apreciată de către instanța de apel ca o încercare a acestuia, de a-și ameliora situația și de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită, deoarece nu are acoperire probatorie și se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză.

În acest sens, instanța de apel a menționat, că prima instanță, analizând minuțios caracterul acțiunilor inculpatului Ciripida V.A., a constatat cu certitudine că acestea nu aveau un caracter involuntar, dimpotrivă, inculpatul își dirija acțiunile în mod conștient, acestea au avut o succesiune logică, erau prompte și și-au atins scopul urmărit, de aplicare a loviturii.

Astfel, instanța de apel a considerat corectă și întemeiată concluzia primei instanțe, că acțiunile inculpatului au fost intenționate și nu a fost stabilită nici o împrejurare, care ar dovedi faptul, că acțiunile inculpatului au fost imprudente.

Verificînd legalitatea pedepsei, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 76 și 90 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă pentru săvîrșirea infracțiunii incriminate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocații Țurcan Dorel și Gheorghiu Igor în numele inculpatului, la data de 17 august 2015, care solicită casarea hotărîrii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu adoptarea unei noi hotărîri de achitare a inculpatului Ciripida Victor de sub învinuirea imputată în baza art. 369 alin. (1) Cod penal, invocînd temeiurile de drept prevăzute în art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală.

Avocatul Țurcan Dorel indică în recursul declarat aceleași motive care au fost invocate și în cererea de apel, expunînd în text în susținerea solicitărilor sale suplimentar declarațiile părții vătămate date în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel.

Avocatul Gheorghiu Igor, în recursul declarat indică faptul că, în acțiunile inculpatului Ciripida Victor nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 369 alin.(1) Cod penal, deoarece acuzarea nu a prezentat probe întru demonstrarea intenției inculpatului, precum și nu a făcut referire directă și concretă la regulile statutare cu privire la relațiile dintre militari care au fost încălcate, făcînd doar o enumerare a acestora.

În opinia apărătorului, reieșind din circumstanțele cauzei, acțiunile lui Ciripida Victor urmau a fi considerate ca legitima apărare, deoarece de către inculpat a fost aplicată o lovitură involuntară lui Slimovschi A., or, potrivit art. 36 Cod penal „*nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvîrșită în stare de legitimă apărare*”.

Recurentul consideră că, instanțele de fond nu au stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept, deoarece probele administrate în cauza dată au fost cercetate unilateral, astfel, nejustificat au ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunii imputate și în consecință a fost aplicată o pedeapsă neechitabilă, sub aspectul individualizării pedepsei.

În așa mod, recurentul consideră că a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 CEDO.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de avocații Țurcan Dorel și Gheorghiu Igor în numele inculpatului, solicitînd respingerea acestora, cu menținerea hotărîrii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva*

hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1. Avocații recurenți invocă temeiurile prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, solicitînd achitarea inculpatului Ciripida Victor de sub învinuirea imputată în baza art. 369 alin. (1) Cod penal, totodată, considerînd că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, însă nu se indică în baza cărei norme penale urmează a fi încadrate acțiunile inculpatului.

Astfel, Colegiul penal consideră că urmează să se expună asupra temeiului prescris de pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nu și asupra temeiului de drept prescris în pct.12) al normei sus-citate.

Instanța de recurs menționează că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Ciripida Victor Andrei a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de instanța de fond în baza art. 369 alin. (1) Cod penal - *„încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență”*, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Ciripida Victor Andrei de săvîrșirea infracțiunii imputate.

Analizînd decizia atacată, Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărîrea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectînd prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta

cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurenți au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de fond și în instanța de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Totodată, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

8.2. Referitor la alegațiile avocatului Gheorghita Igor, precum că, acțiunile lui Ciripida Victor urmau a fi considerate ca legitima apărare, deoarece acesta a aplicat o lovitură involuntară lui Slimovschi A., Colegiul penal nu se va expune asupra acestui argument, deoarece potrivit art. 427 alin.(2) Cod de procedură penală *„Temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel”*.

Astfel, reieșind din conținutul apelului declarat de către avocatul Țurcan Dorel în numele inculpatului și al procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, instanța de recurs menționează că, acest argument nu a fost invocat de apelant sau de către inculpat.

8.3. În ce privește argumentul avocatului Gheorghita Igor, precum că instanțele de fond incorect au ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Ciripida Victor de săvârșirea infracțiunii imputate și ca consecință i-a fost aplicată o pedeapsă neechitabilă, sub aspectul individualizării, Colegiul penal menționează că, referitor la vinovăția inculpatului Ciripida Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs s-a expus în pct. 8.1. al prezentei decizii, iar în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de fond și menținută de instanța de apel, Colegiul consideră că instanțele de fond au ținut cont în deplină măsură de prevederile art.7, 61, 75, 76 și 90 Cod penal, astfel, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea imputată.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul consideră că în prezenta cauză penală în privința lui Ciripida Victor nu au fost încălcate principiile prevăzute de art.6 CEDO, deoarece instanțele de judecată la examinarea cauzei penale au respectat dreptul la un proces echitabil, principiile contradictorialității și egalității armelor.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare, declarate de

avocații Țurcan Dorel și Gheorghiu Igor în numele inculpatului Ciripida Victor se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocații Țurcan Dorel și Gheorghiu Igor în numele inculpatului Ciripida Victor Andrei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Ciripida Victor Andrei**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **24 martie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir